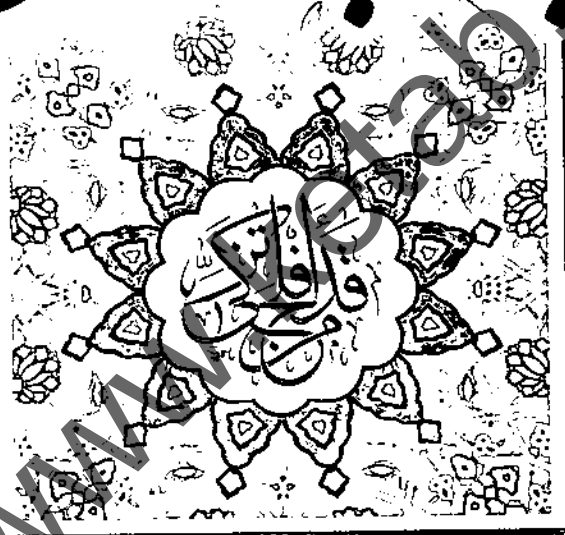

جہادِ نفسی

تالیف فقیہ محدث شیخ محمد بن حسن حر عاملی
ترجمہ اسلامی سینی

سرشناسه :
عنوان فرارودی :
عنوان و نام پدیدآور :
مشخصات نشر :
مشخصات ظاهری :
شابک :
پادداشت :
پادداشت :
موضوع :
موضوع :
شماره :
شماره :
رده سدی :
رده سدی :
شماره کتابشناسی ملی :

جرعاملی، محمدبن حسن، ۱۰۲۳ - ۱۱۰۲ق.
وسائل الشیعه، فارسی-- عربی، برگزیده، شرح
ترجمه کامل جهاد یا نفس/ تألیف محمدبن حسن جرعاملی؛ مترجم
اسلامی-حسینی.
تهران: بوستان فران، ۱۳۹۰.
۳۰۰ ص.
978-600-5485-08-0
فارسی - عربی.
کتاب حاضر برگزیده احادیث مربوط به بحث جهاد نفس از کتاب
وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشیعه" تألیف محمدبن حسن جرعاملی
است. کتابنامه به صورت زیرنویس.
احادیث شیعه -- قرن ۱۱ق.
احادیث اخلاقی
اسلامی-حسینی، سعدعاس، مترجم
جرعاملی، محمدبن حسن، ۱۱۰۲-۱۱۰۲ق. . وسائل الشیعه . برگزیده
۱۳۹۰ ۵۰۲۳۱۷۶ و BP1۲0/ع
۲۹۷/۲۱۲
۲۲۸۶-۷۷

برای فرج من زیاد دعا کنید که این زیاد دعا کردن خود فرج و گشایش در کارهای شماست .

نام کتاب: ترجمه کامل جهاد با نفس (گزیده‌ای از کتاب مسائل النجاة)

مؤلف: محمد بن حسن حر عاملی ترجمه: اسلامی حسینی

مصححین و ویراستاران: اعظم قاسمی و مریم قاسمی

ناشر: انتشارات بوستان قرآن چاپ: پاسدار اسلام

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۰ تیراژ: ۵۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۸۵-۰۸۰ قیمت: ۸۸۰۰ تومان

مراکز پخش و فروش:

تهران: بوستان قرآن تلفن: ۷۷۴۹۸۳۸۵ همراه: ۰۹۳۵۲۵۸۹۰۹۴

قم: آقای علی عابدینی همراه: ۰۹۱۳۵۵۲۱۵۴۳

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ مندرج در این کتاب
با گذشت به قلمن حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات
بوستان قرآن محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرد.

فهرست مطالب

باب ۴

استحباب کسب صفات پسندیده
و عمل به آنها و بیان تعدادی از آنها

مکارم اخلاق ده چیز است	۵۴
توصیه به آراسته شدن به صفات نیک	۵۵
سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است	۵۶
تبیین مکارم اخلاق در کلام امام صادق (ع)	۵۶
تبیین نسب اسلام در کلام امیر بیان (ع)	۵۷
بنیان دین اسلام: حب اهل بیت (ع)	۵۷
یاریگران دین اسلام	۵۷
شرایط صالح بودن	۵۸
انسان مؤمن هشت ویژگی دارد	۵۸
چهار رکن اسلام	۵۹
چهار ستون دین اسلام	۵۹
مؤمن اینگونه است	۶۰
اهمیت عقل	۶۰
علامت اهل ایمان	۶۱
صفات مؤمن	۶۲
شیعیان علی (ع) اینگونه اند	۶۳
مؤمن را با این صفات بشناسید	۶۳
نشانه‌های انسان با ایمان	۶۳
نشانه‌های شیعیان امیرالمؤمنین (ع)	۶۴
سه ویژگی اهل ایمان	۶۴
ویژگی‌های دینداران	۶۵
بهترین بندگان خدا چه کسانی‌اند؟	۶۵
بهترین افراد امت پیامبر خدا (ص)	۶۶
نشانه‌های کمال دین مسلمان	۶۶
این ویژگی‌ها از اخلاق مؤمنین است	۶۶
مؤمن چه کسی است؟	۶۷
شیعه را با این صفات بشناسید	۶۷

مقدمه مؤلف ۲۴

باب ۱

وجوب جهاد با نفس

جهاد اکبر چیست؟	۲۵
نفست را به خاطر نفست به سختی بینداز!	۲۵
تو خود، طیب نفس خود هستی	۲۵
نفس تو، دشمن تو است	۲۶
انسان غالب و پیروز چه کسی است؟	۲۶
چنین کسی مغلوب هوای نفس است	۲۶
بافضل‌ترین جهاد	۲۶
بدن چنین کسی بر آتش دوزخ حرام است	۲۷
جهاد اکبر: جهاد با نفس	۲۷
مجاهد واقعی کیست؟	۲۷

باب ۲

واجبات اعضای بدن
و وجوب قیام به ادای آنها

سهم اعضای بدن از ایمان	۲۸
گوش و چشم و دل مسؤولند	۳۴
تثبیت ایمان با عمل	۳۴
معرفی مسلمان و مؤمن	۳۴
ایمان چیست؟	۳۵
عمل، از ایمان است	۳۵
واجبات خداوند بر اعضای بدن	۳۵
هر آنچه که می‌خواهی را نگو و نشنوا!	۴۱

باب ۳

حقوق واجب و مستحبی که سزاوار
انجام دادن هستند

رسالة حقوقی حضرت زین العابدین (ع)	۴۱
---	----

- گنجی که در قرآن آمده چیست؟ ۷۸
اجل، حافظ آدمی است ۷۸
با وجود خدا، از چیزی نهراس! ۷۹
علامت درستی یقین مسلمان ۷۹
ارزش یقین ۸۰
یقین والای امیرالمؤمنین علیه السلام ۸۰
در گنج دو یتیم چه چیزی نهفته بود؟ ۸۱
یقین حضرت امام رضا علیه السلام ۸۱
اجل، نگهبان آدمی است ۸۱

باب ۸

وجوب فرمانبرداری از عقل و مخالفت

با جهل

- محبوب ترین آفریدگان نزد خدا ۸۲
همراهی حیا و دین با عقل ۸۲
وصف عقل ۸۳
دوست و دشمن انسان ۸۳
سرانجام انسان دیندار ۸۳
ویژگی های خردمندان ۸۳
با عقل، به جنگ هوای نفس برخیز! ۸۵
راهنما، دلیل انسان باایمان ۸۵
بدترین فقر و مفیدترین ثروت ۸۶
اطاعت عقل از خداوند ۸۶
در چنین کسی بهره زیادی نیست! ۸۶

باب ۹

وجوب چیرگی عقل بر شهوت و تحریم

غلبه شهوت بر عقل

- نتیجه ترک گناه به خاطر ترس از خدا ۸۷
تفاوت بین غلبه عقل و غلبه شهوت ۸۷
خوشا به حال غلبه کنندگان بر هوای نفس! ۸۸
چه زيادند شهوت های غمبار! ۸۸
نتیجه سرسپردگی به لذت نفس ۸۸
ویژگی های نمازگزاران واقعی ۸۹

- شبهه ترین افراد امت به رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۶۷
تدبیر و کیاست مؤمن ۶۸
مؤمن دارای سه ویژگی است ۶۸
هدیه ای که به رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عطا شد ۶۸

باب ۵

استحباب تفکر در امور عبرت انگیز

- با اندیشه قلبت را بیدار نگهدار ۷۱
تفکری که برتر از قیام شب است ۷۲
بافضیلت ترین عبادت ۷۲
عبادت، تفکر در امر خداست ۷۲
نتیجه اندیشه ۷۲
موغله ای کوتاه و بلوغ ۷۳
اندیشه و عبرت، عبادت ابودر رضی الله عنه ۷۳
عبادت، نماز و روزه زیاد نیست! ۷۳
فضیلت یک ساعت تفکر صحیح ۷۳

باب ۶

استحباب کسب اخلاق نیک و ذکر تعدادی

از مکارم اخلاق

- وصف مکارم اخلاق ۷۴
بهترین مردان امت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ۷۵
اهمیت سخاوت و اخلاق نیک ۷۵
ایمان دارای چهار رکن است ۷۵
اسلام چنین کسی کامل است ۷۵
وصف اخلاق نیک در کلام امام صادق علیه السلام ۷۶
تبیین مکارم اخلاقی ۷۶
خداوند، مکارم اخلاقی را دوست دارد ۷۶
معنی خلق عظیم چیست؟ ۷۷

باب ۷

وجوب یقین به خدا در روزی، عمر،

سود و زیان

- بنده چه وقت طعم ایمان را می چشد ۷۷

باب ۱۰

وجوب اعتصام به ریسمان الهی

- اطمینان و ایمنی پناه آورندگان به خدا ۸۹
ثمره اعتصام به حبیل الله ۹۰

باب ۱۱

وجوب توکل به خدا و واگذار کردن کارها به او

- آیا متوکل ناامید دیده‌ای؟! ۹۱
ثروت و عزت در حال گردش هستند ۹۱
درجات توکل به خدا ۹۲
به هر که توکل عطا شد، کفایت داده شد ۹۲

باب ۱۲

عدم جواز امید و آرزو به غیر خدا داشتن

- نگوشت امید و آرزو داشتن به غیر خدا ۹۳
چنین کسی برای خدا شریک قائل شده! ۹۵

باب ۱۳

وجوب جمع بین خوف و رجا

- از خدا اینگونه بترس، به خدا اینگونه امیدوار باش ۹۵
چنین کسانی امیدشان به خدا، واهی است ۹۶
نور خوف و نور رجا در دل بنده باایمان ۹۶
مؤمن، در چه صورتی مؤمن است؟! ۹۷
از خدا بترس و به او امیدوار باش ۹۷
امید و ترس از خدا ۹۷
اثر خوف و رجا در عمل آشکار است ۹۷

باب ۱۴

وجوب خوف و ترس از خدا

- مؤمن بین دو ترس زندگی می‌کند ۹۸
مؤمن همیشه بین دو ترس است ۹۹
دو بهشت از آن چه کسی است؟! ۱۰۰
نتیجه ترس از خدا ۱۰۰
سه چیز سبب نجات است ۱۰۰

- از خدا بترس گویی که او را می‌بینی ۱۰۱
خوف از خدا، نتیجه معرفت به خدا ۱۰۱
خوف خدای عزوجل، عبادت است ۱۰۱
ترس از خدا، رأس حکمت است ۱۰۲
گناهان چنین کسی بخشیده می‌شود ۱۰۲
انسان خائف اینگونه است ۱۰۲
عوامل نجات بخش ۱۰۳
نتیجه ترس از خدا ۱۰۳
خوف، حالت اهل ایمان است ۱۰۳

باب ۱۵

استحباب زیاد گریه کردن از ترس خدا

- قصر بهشتی، پاداش یک قطره اشک ۱۰۴
اینگونه بر خود اشک بریز! ۱۰۴
نوح، بر نفس خود نوحه می‌کرد ۱۰۵
کثرت گریه نوح نبی ﷺ ۱۰۵
گریه پانصد ساله نوح نبی ﷺ ۱۰۵
کدام صورت رنگ ذلت به خود نمی‌گیرد؟! ۱۰۶
خوشا به حال منظور نظران خدا ۱۰۶
سه چشم در قیامت اشک ریزان نیست ۱۰۶
راه نزدیکی و تقرب به خدا ۱۰۶
عامل کم کننده فاصله بهشت تا انسان ۱۰۷
فضیلت گریه کنندگان از خوف خدا ۱۰۸
چشمی که در روز قیامت گریان نیست ۱۰۸
ارزش یک قطره اشک از خوف خدا ۱۰۸
سه چشم در روز قیامت گریان نیستند ۱۰۹
خداوند سه ویژگی را دوست می‌دارد ۱۰۹

باب ۱۶

وجوب حسن ظن به خدا و تحریم

سوءظن به خدا

- گمان خود را به خدا نیکو ساز ۱۱۰
اهمیت خوش گمانی به خدا ۱۱۰
نتیجه حسن ظن به خدا ۱۱۰

انواع صبر	۱۲۱
از این دو موقعیت بترس!	۱۲۱
شرط دریافت اجر بدون حساب از خدا... ..	۱۲۲
دوست و دشمن پیامبر ﷺ	۱۲۲
چه اندازه بین دو عمل فاصله است؟	۱۲۲
بهره‌زید از معصیت خدا در خلوت!	۱۲۲
علت قرار دادن پاداش بر طاعات	۱۲۳
از بودن در چنین حالی بترس!	۱۲۳
بهترین سفارش	۱۲۳
حال اهل صبر در روز قیامت	۱۲۴

باب ۲۰

وجوب ترس از خدا

ارزش تقوا در سنجش عمل	۱۲۴
بی‌ارزشی عمل زیاد بدون تقوا	۱۲۴
متقین عزیز هستند	۱۲۵
تقوا، بهترین توشه سفر آخرت	۱۲۵
تکریم متقین	۱۲۶
بزرگی انسان به تقوای اوست	۱۲۶
تقوا، راهنمای به سوی بهشت است	۱۲۷
تقوای الهی داشته باش، هر چند اندک	۱۲۷

باب ۲۱

وجوب ورع و پارسایی

با ورع خود را پارسا کنید	۱۲۷
بی‌ارزشی کوشش بدون ورع	۱۲۸
انسان باورع چنین کسی است	۱۲۸
شرط رسیدن به نعمت‌های الهی	۱۲۸
چنین کوششی بیهوده است	۱۲۸
ورع، سخت‌ترین عبادت	۱۲۸
دین خود را با ورع حفظ کنید	۱۲۹
ویژگی‌های یاران امام صادق علیه السلام	۱۲۹
ورع یعنی اجتناب از محارم الهی	۱۲۹
مردم را با عملتان دعوت کنید نه زبانتان!	۱۲۹

گمان نیک داشتن این است	۱۱۱
خداوند نزد ظن بنده نسبت به خود است	۱۱۱
مبادا به خدا بدگمان شوی!	۱۱۲
نجات بخشی حسن ظن به خدا	۱۱۲
به خدا خوش گمان باش!	۱۱۳
نجات یافتن از دوزخ با حسن ظن به خدا	۱۱۳

باب ۱۷

استحباب نکوهش نفس و تأدیب و

دشمن داشتن آن

ارزش سرزنش نفس	۱۱۴
متولی تأدیب نفس‌هایتان باشید!	۱۱۵
چنین کسی از هراس قیامت در امان است	۱۱۵

باب ۱۸

وجوب اطاعت و فرمانبرداری از خدا

شیعه واقعی، مطیع خداست	۱۱۵
شرط رسیدن به نعمت‌های الهی	۱۱۶
جز با اطاعت، به قرب الهی نتوان رسید	۱۱۶
ولایت اهل بیت به حال چه کسی سودمند است؟	۱۱۷
ای فرزند آدم، مطیع اوامر من باش!	۱۱۷
نتیجه بندگی خدا	۱۱۸
حق تقوا و پرهیزگاری	۱۱۸
اطاعت خدا، غنیمت زیرکان	۱۱۸

باب ۱۹

وجوب صبر کردن بر طاعت خدا و صبر

کردن در برابر معصیت خدا

جایگاه شکیبایان بر طاعت خدا	۱۱۹
صبر دو گونه است	۱۱۹
بر حق صبور باش!	۱۲۰
برترین صبرها	۱۲۰
بر طاعت الهی شکیبایی ورز!	۱۲۰

- چنین کسی از ما نیست! ۱۳۰
 با ورع، امامان را یاری دهید! ۱۳۰
 مردم را با غیر زبانان دعوت کنید ۱۳۰
 با زنان با ورع سخن بگویید ۱۳۱
 باورترین مردم چه کسی است؟ ۱۳۱
 ثمره جمع پارسایی و زهد ۱۳۲
 عمل و ورع؛ شرط رسیدن به ولایت ائمه ۱۳۲
 باورترین مردم شهر خود باشید ۱۳۲
 چنین کسی شیعه ما نیست! ۱۳۲
 بر شما باد به ورع و پارسایی ۱۳۳
 ورع؛ خواسته امامان از دوستانشان ۱۳۳
 با ورع، دشمن خود را ناامید کنید ۱۳۳

باب ۲۲

وجوب عفت

- بافضیلت‌ترین عبادات ۱۳۴
 اهمیت پاکدامنی شکم و عفت فرج ۱۳۴
 برترین چیزی که خدا به آن عبادت شده ۱۳۴
 علت ورود امت پیامبر ﷺ به آتش دوزخ ۱۳۴
 شهوت شکم و فرج، عامل گمراهی امت ۱۳۵
 بالاترین اجتهاد و کوشش ۱۳۵
 عفت: بافضیلت‌ترین عبادت ۱۳۵
 عفت شکم و فرج داشته باشید ۱۳۵
 چنین انسانی به رشد رسیده است ۱۳۵
 ضمانت بهشت توسط پیامبر خدا ﷺ ۱۳۶
 سرانجام پاکدامنان ۱۳۶
 آتش دوزخ بر عقیقان حرام است ۱۳۶
 ویژگی‌های شیعه جعفری ۱۳۷
 عفت مرد، به اندازه غیرت اوست ۱۳۷

باب ۲۴

وجوب به‌های آوردن واجبات و فرائض

- بهترین مردم چه کسی است؟ ۱۴۵
 بر انجام واجبات صبر کنید! ۱۴۵
 بترسید از خدایی که رب شماست ۱۴۵
 بهترین راه دوستی با خدا ۱۴۵
 بر انجام فرائض صبور باشید ۱۴۶
 باتقواترین مردم چه کسی است؟ ۱۴۶
 چنین کسی، عابدترین مردم است ۱۴۶
 فرائض الهی را ضایع نکنید ۱۴۶
 نتیجه عمل به واجبات الهی ۱۴۷

باب ۲۵

استحباب صبر و شکیبایی در جمیع امور

- نتیجه صبر رسول اکرم ﷺ ۱۴۷
 روزگار صبر بر فقر و کینه‌توزی‌ها ۱۵۰

باب ۲۳

وجوب اجتناب از حرام‌های الهی

- سه چشم در روز قیامت گریان نیست ۱۳۷
 یاد خدا هنگام رویارویی با محارم خدا ۱۳۸

- محبوبیت رفق و مدارا نزد خدا ۱۵۹
 آراسته شدن چیزها با رفق و مدارا ۱۵۹
 برکت در رفق است ۱۵۹
 خیر و خوبی از چنین کسانی دور است ۱۵۹
 با دشمنان مدارا کن ۱۶۰
 خداوند، مداراکننده است ۱۶۰
 بزرگی پاداش مداراکننده نزد خدا ۱۶۰
 خدا رفق و مدارا را دوست دارد ۱۶۰
 چنین کسی به مراد خود می‌رسد ۱۶۰

باب ۲۸

استحباب تواضع

- رفت متواضعان ۱۶۱
 متواضعان: نزدیک‌ترین بندگان به خدا ۱۶۱
 پاداش تواضع کوه جودی ۱۶۱
 انتخاب تواضع ۱۶۲
 تواضع در کلام امام رضا علیه السلام ۱۶۲
 درجات فروتنی و تواضع ۱۶۲
 جایگاه و منزلت متواضعان ۱۶۳
 معنی حد توکل و حد تواضع ۱۶۳
 علامت انسان فروتن ۱۶۴

باب ۲۹

استحباب تواضع هنگام رسیدن

نعمت جدید

- تواضعی نو هنگام دریافت نعمتی تازه ۱۶۴

باب ۳۰

استحباب تواضع برای عالم و متعلم

- علم را با حلم آراسته سازید ۱۶۵
 سزاوارترین مردم به خدمت، عالم است ۱۶۵

باب ۳۱

استحباب تواضع در خوردنی، نوشیدنی و..

- تواضع رسول اکرم صلی الله علیه و آله ۱۶۶

- صبر و شکیبایی، اخلاقی نیک است ۱۵۰
 صبر با یقین داشته باش ۱۵۱
 پاداش عظیم صابران ۱۵۱
 سرانجام انسان شکیبا ۱۵۲
 بی‌تابی، چنین انسانی را هلاک می‌کند ۱۵۲
 غلبه بر سختی‌های زمانه با نیروی صبر ۱۵۲
 فرج، زمانی است که کاسه صبر لبریز گردد ۱۵۲

باب ۲۶

استحباب حلم و بردباری

- مرد چه وقتی عابه شمرده می‌شود؟ ۱۵۳
 از چنین انسانی در عجم! ۱۵۳
 خداوند چنین بنده‌ای را دوست دارد ۱۵۴
 امام صادق علیه السلام در قله شامخ حلم ۱۵۴
 انسان بردبار، محبوب خداست ۱۵۴
 عزت، در بردباری و حلم است ۱۵۴
 حلم، یار انسان است ۱۵۵
 جانبداری فرشتگان از انسان حلیم ۱۵۵
 شبیه‌ترین افراد به رسول اکرم صلی الله علیه و آله ۱۵۵
 دو سخن عجیب است ۱۵۶
 برتری جمع حلم با علم ۱۵۶
 علم باید همراه حلم باشد ۱۵۶
 نخستین پاداش شخص حلیم ۱۵۷
 خود را وادار به حلم کن! ۱۵۷

باب ۲۷

استحباب مدارا ورزیدن در امور

- رفق، مبارک است و تندی، نحس ۱۵۷
 خداوند، دوستدار رفق است ۱۵۷
 رفق و مدارا: قفل ایمان ۱۵۸
 چنین کسی ایمان قسمتش گردیده ۱۵۸
 تأثیر رفق و مدارا در زندگی ۱۵۸
 زیبایی رفق و مدارا ۱۵۸
 رفق، نصف عیش است ۱۵۹

- خوشا به حال منصفین ۱۷۵
ضمانت چهار چیز در برابر چهار چیز ۱۷۵
انسان منصف پیروز است ۱۷۵
بهشت؛ جایگاه اهل انصاف ۱۷۶
سخت‌ترین چیزهایی که خدا بر بندگان واجب فرموده ۱۷۶
اگر خواهان بهشتی چنین باش ۱۷۶
عطایای خداوند به بندگان باانصاف ۱۷۷
او مؤمن راستین است ۱۷۷

باب ۳۵

آنچه برای خود می‌پسندی برای مؤمنین
بپسند و آنچه برای خود نمی‌پسندی برای
آنان نیز نپسند

- عملی که سبب ورود به بهشت می‌گردد .. ۱۷۷
آنچه برای خود می‌پسندی برای دیگری
بپسند ۱۷۸

باب ۳۶

استحباب پرداختن به عیب خود، به جای
پرداختن به عیوب دیگران

- عیب‌کشان متکر و احسان خویش ۱۷۸
خوشا به حال آنکه به عیب خویش پردازد ۱۷۹
همین عیب برای مرد بین است ۱۷۹
سفارشات رسول اکرم صلی الله علیه و آله به ابودر ۱۸۰
وصایای خضر نبی به حضرت موسی علیه السلام ۱۸۱
جرات در عیبجویی از دیگران، از گناهان کبیره
است ۱۸۱
چنین کسی احمق واقعی است ۱۸۲
بزرگ‌ترین عیب این است ۱۸۲
چنین کسی مورد مکر شیطان است ۱۸۳
نتیجه پرداختن به عیب دیگران ۱۸۳
ستایش از نیکوکاری و نهی از ستمگری .. ۱۸۳

- فروتنی امام چهارم علیه السلام ۱۶۷
قناعت، ثروت تمام نشدنی ۱۶۷

باب ۳۲

وجوب برگزیدن رضای خدا بر هوای نفس
تحریم برگزیدن هوای نفس بر رضای خدا

- نتیجه مقدم داشتن خواست خدا ۱۶۸
ترجیح دادن خواسته خدا بر خواسته نفس ۱۶۸
افت سرگرم شدن به هواهای نفسانی ۱۶۸
نیت خود را موافق رضای الهی سازید ۱۶۹
با نفست اینگونه جهاد کن ۱۶۹
ضمانت رزق و روزی توسط خدا ۱۷۰
نکوهش پیروی از هوای نفس ۱۷۰

باب ۳۳

وجوب عاقبت اندیشی قبل از عمل

- قبل از عمل، اندیشه کن! ۱۷۱
ویژگی انسان خردمند ۱۷۱
زبان عاقل و رای قلب اوست ۱۷۲
قلب احمق در زبان اوست ۱۷۲
ثمره رویارویی با نظرات گوناگون ۱۷۲
دوراندیشی، باعث باروری قلب است ۱۷۲
قبل از عمل به کاری، در سرانجامش
بیندیش ۱۷۳

باب ۳۴

وجوب انصاف ورزیدن با مردم هر چند
به ضرر خود باشد

- نتیجه برخورد منصفانه با مردم ۱۷۳
سید و آقای اعمال ۱۷۳
خداوند عزت منصفین را زیاد می‌کند ۱۷۴
در روز قیامت، سه تن نزدیک‌ترین مردم به
خدا هستند ۱۷۴
چنین کسی مؤمن حقیقی می‌باشد ۱۷۴

باب ۳۷

وجوب عدل و عدالت

- عادلانه رفتار کنید..... ۱۸۴
چه گسترده است عدالت..... ۱۸۴
وصف عدل در کلام صادق آل محمد (علیه السلام)..... ۱۸۴
علت زود گذشتن یا دیرسپری شدن سال ها..... ۱۸۵
نزدیک ترین مردم به خدا در روز قیامت .. ۱۸۵

باب ۳۸

بر توصیف گر عدل، عمل غیر عادلانه

جایز نیست

- حسرت چنین کسی در روز قیامت بیش از همه
است..... ۱۸۶
حسرتمندترین مردم در روز قیامت..... ۱۸۶
بیشترین عذاب روز قیامت از آن کیست؟..... ۱۸۶
تفسیر آیه ﴿فَكُنْ بِهَا عَامِلًا ۖ وَفِيهَا كُنُوزٌ ۖ﴾..... ۱۸۶
حسرت وصف کننده بدون عمل..... ۱۸۷

باب ۳۹

وجوب اصلاح نفس در زمان میل آن

به سوی شر

- یاری دهنده انسان با ایمان..... ۱۸۷
جانت را از هر بدی دور کن!..... ۱۸۸
نتیجه اصلاح باطن..... ۱۸۸
نتیجه اصلاح امر آخرت..... ۱۸۸
ثمره اصلاح باطن..... ۱۸۹
بین خود و خدایت را اصلاح کن!..... ۱۸۹

باب ۴۰

وجوب دوری از خطاها و گناهان

- گرفتاری ها، همه از گناه است..... ۱۸۹
تفسیر آیه ﴿فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ﴾..... ۱۹۰
داخل در بهشت نمی شود جز انسان پاک..... ۱۹۰
صد سال زندانی شدن به خاطر یک گناه..... ۱۹۰

- با وجود گناهان، از گرفتاری ایمن نباش!..... ۱۹۱
علت گرفتار شدن انسان در سختی ها..... ۱۹۱
تباهی قلب با گناه..... ۱۹۱
رزق و روزی از گنهگار فاصله می گیرد..... ۱۹۱
اثر گناه بر رزق و روزی انسان..... ۱۹۲
روزی از چنین کسی دور می شود..... ۱۹۲
سیاهی قلب با گناه..... ۱۹۲
نتیجه ارتکاب گناه..... ۱۹۲
اثر گناه در محرومیت از نماز شب..... ۱۹۳
هرگاه تصمیم گناهی گرفتی، آن را انجام نده!..... ۱۹۳
صاحب چنین قلبی هرگز به خوبی
بر نمی گردد..... ۱۹۳
اثر گناه در سلب نعمت..... ۱۹۴
چنین بنده ای سزاوار نعمت بخشی خدا
نیست..... ۱۹۴
از گناه دوری کنید!..... ۱۹۵
اثر درد گناه بر قلب..... ۱۹۵
گناهان جدید، علت نزول بلاهای جدید .. ۱۹۵
ورود به دوزخ با چشم گریان..... ۱۹۵
شیعیان ما را از انجام گناه بترسان..... ۱۹۶

باب ۴۱

وجوب پرهیز و دوری از معاصی

- از خشم خدا به خدا پناه ببرید..... ۱۹۷
رفع اثر گناه از درون خانه..... ۱۹۷
از رحمت حق ناامید نشوید..... ۱۹۷
نتیجه رضایت و غضب خدا..... ۱۹۸
وقتی بنده خداشناسی گناه می کند..... ۱۹۸
از معصیت خدا دست بردارید!..... ۱۹۹
نتیجه عصیان و نافرمانی در برابر خدا..... ۱۹۹
تسلط شخص خداشناس..... ۱۹۹
با اظهار دوستی خدا، معصیتش را
می کنی؟..... ۲۰۰

باب ۴۴

تحریم ناسپاسی در برابر نعمت خدا

سرانجام کفران نعمت ۲۰۶

کفران نعمت، باعث زوال نعمت است ۲۰۷

باب ۴۵

وجوب اجتناب از انجام گناهان کبیره

تفسیر خیر فراوان ۲۰۸

تعریف گناهان کبیره ۲۰۸

بر هر بنده‌ای چهل سپر است ۲۰۹

ثمره اجتناب از گناهان کبیره ۲۰۹

خداوند گناهان چنین مؤمنی را

می‌پوشاند ۲۰۹

چه گناهانی کبیره به شمار می‌آیند؟ ۲۱۰

مؤمن از دید خدا و ائمه: ۲۱۰

مؤمن راستین اینگونه است ۲۱۰

جدا شدن روح ایمان از بدن گنهکار ۲۱۱

باب ۴۶

تعیین گناهان کبیره‌ای که دوری از آنها

واجب است

تعداد و نوع گناهان کبیره ۲۱۱

معرفی گناهان کبیره در قرآن ۲۱۱

جدا شدن روح ایمان در حین گناه ۲۱۵

معرفی گناهان کبیره ۲۱۵

تمامی گناهان، بزرگ هستند ۲۱۶

گناهان کبیره هفت تا می‌باشند ۲۱۶

معرفی سه گناه کبیره ۲۱۷

شرک به خدا؛ بزرگ‌ترین گناه کبیره ۲۱۷

بزرگی گناه زنا و شرابخواری و روزه‌خواری ۲۱۷

سلب ایمان از شخص گنهکار ۲۱۷

تفسیر فواحش و لَمَم ۲۱۸

روحي که از شخص زناکار خارج می‌شود ۲۱۸

تبيين گناهان کبیره ۲۱۹

به جای آوردن شکر نعمت الهی با دوری از

گناه ۲۰۰

دشوار بودن انجام گناه ۲۰۰

عید: روزی است که در آن معصیت خدا

نشود ۲۰۰

باب ۴۲

وجوب دوری از شهوات و لذات حرام

بهشت، پوشیده شده با رنج‌هاست ۲۰۱

آفت یک ساعت آمیخته به شهوت ۲۰۱

ترک شهوت حاضر به خاطر وعده گاه ندیده ۲۰۱

باب ۴۳

وجوب دوری از گناهانی که کوچک

شمرده می‌شوند

گناهان کوچکی که هرگز بخشیده

نمی‌شوند ۲۰۲

گناهان اندک را کم نبینید ۲۰۲

برحذر باشید از گناهان کوچک ۲۰۲

بپرهیزید از گناهانی که حقیر به نظر

می‌رسند ۲۰۳

کوچک نیست عملی که در قیامت ضرر

برساند ۲۰۳

بدترین گناه ۲۰۴

بدترین گناه: گناهی که صاحبش آن را کوچک

بشمارد ۲۰۴

هیچ عمل بدی را کم شمارید ۲۰۴

گناهی که مرتکب شده‌ای را صغیر مبین! ۲۰۴

کدام گناه بخشیده نمی‌شود؟ ۲۰۵

نابودی انسان توسط گناهان کوچک ۲۰۵

خداوند سه چیز را در سه چیز پنهان کرده ۲۰۵

در محضر خدا معصیت نکنید ۲۰۶

بنده‌ای که هرگز بخشیده نمی‌شود ۲۰۶

۲۳۰	آیا گناهان کبیره هم بخشیده می شوند؟
۲۳۱	مجازات چنین کسی دوزخ است.
۲۳۱	توبه، شرط بخشیده شدن گناه
۲۳۲	توبه، سبب پاک شدن گناه می گردد.
۲۳۲	پشیمانی برای توبه کننده کافی است
۲۳۳	پروردگار تو دارای مغفرت است
۲۳۴	گسترده‌گی عفو و غفران الهی.
۲۳۴	گناهان کبیره نیز بخشیده می شوند.

باب ۴۸

تحریم اصرار بر گناه و وجوب

مبادرت به توبه

۲۳۴	طااعت چنین بنده‌ای نامقبول است
۲۳۵	علامت شقاوت و سیه روزی
۲۳۵	نکوهش اصرار بر گناه
۲۳۵	معنی پافشاری و اصرار بر گناه
۲۳۵	جایگاه گنهکاران بی مبالات.

باب ۴۹

خصال حرام و مکروهی که شایسته

ترک می باشند

۲۳۶	اصول کفر سه چیز است.
۲۳۶	ارکان کفر و سرکشی
۲۳۶	شش چیزی که خدا با آنها نافرمانی شد
۲۳۶	سه ویژگی هر هر کس باشد منافق است
۲۳۷	معرفی بدترین مردان
۲۳۷	مرتبه او نزدیک‌ترین مراتب به کفر است
۲۳۸	شرترین بنده خدا و شرتر از او
۲۳۹	دورترین مردم از نظر شباهت به رسول اکرم
۲۳۹	ملعون رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۲۳۹	کفر بر چهار پایه بنا گردیده
۲۴۰	حالت منافق در نماز
۲۴۱	کیفیت نماز خواندن انسان منافق
۲۴۱	وصف منافقین در آخر الزمان

۲۱۹	جدا شدن روح ایمان از بدن شخص زناکار
۲۱۹	بزرگی و زشتی گناه زنا.
۲۲۰	معرفی گناهان کبیره.
۲۲۰	دو گناه کبیره در رابطه پدر و فرزندی
۲۲۰	اهمیت ایمان در جلوگیری از گناه
۲۲۱	مؤمن تا چه هنگام مرتکب گناه نمی شود؟
۲۲۱	بزرگ‌ترین کبائر
۲۲۱	چه گناهانی کبیره اند؟
۲۲۱	هفت گناه کبیره.
۲۲۲	گناه نابرابری و ظلم در وصیت
۲۲۲	این گناهان کبیره هستند.
۲۲۲	گناه دروغ بستن به خدا و رسول اکرم
۲۲۲	سرانجام دروغ بستن به رسول اکرم
۲۲۳	گناهان کبیره پنج تا هستند
۲۲۳	گناهی که آتش جهنم بر آنها واجب است
۲۲۴	بزرگی گناه آزار والدین
۲۲۴	قتل نفس از گناهان کبیره است
۲۲۴	گناه تهمت به زنان شوهردار
۲۲۴	این گناهان سبب ورود به جهنم می شوند.
۲۲۵	ایمان، دوری از گناهان کبیره است
۲۲۶	از هفت چیز هلاک کننده دوری کنید
۲۲۶	گناهانی که مؤمن را دوزخی می کنند
۲۲۷	معرفی جامع گناهان کبیره
۲۲۸	تبیین گناهان کبیره

باب ۴۷

درستی توبه از گناهان کبیره

۲۲۹	گناه کبیره هم قابل بخشایش است
۲۲۹	بخشیده شدن گناه کبیره.
۲۲۹	ذکری برای بخشیده شدن گناهان کبیره.
۲۳۰	شفاعت رسول اکرم از آن چه کسانی است؟
۲۳۰	بر توبه کاران مواخذه و سرزنشی نیست
۲۳۰	بهترین شفیع

۲۵۶.....	راه فهم دین.....	۲۴۲.....	اینان وارد بهشت نمی گردند.....
۲۵۶.....	نشانه توانمندی عقل.....	۲۴۳.....	معرفی شرکای شیطان.....
۲۵۶.....	تمجید بنده ملامتگر.....	۲۴۴.....	از منهیات الهی بر حذر باشید!.....
۲۵۷.....	ارزش ماندن در خانه.....	۲۴۴.....	معرفی بیست و چهار خصلت ناپسند.....
۲۵۷.....	سه چیز نجات دهنده هستند.....	۲۴۶.....	نکوهش بازی کردن در حال نماز.....

باب ۵۲

تحریم فریب دادن مردم دنیا توسط دین

۲۵۷.....	وای بر فریب دهندگان مردم!
۲۵۸.....	انتخاب دنیا یا انتخاب آخرت
۲۵۸.....	نکوهش کسانی که به وسیله دین، دنیا را به
۲۵۸.....	چنگ می آورند

باب ۵۳

وجوب تسکین غضب از ارتکاب فعل حرام

و آنچه که باعث تسکین غضب می شود

۲۵۹.....	خشم انسان باایمان.....
۲۵۹.....	غضب، باعث تباهی ایمان می گردد.....
۲۶۰.....	کلید همه بدی ها.....
۲۶۰.....	خطر غضب.....
۲۶۰.....	از این پس، غضب نکن!.....
۲۶۰.....	پاداش فرو خوردن غضب.....
۲۶۱.....	چه چیز از غضب بیشتر است؟.....
۲۶۱.....	دیگر غضب نکن!.....
۲۶۱.....	خداوند عیب های چنین کسی را
۲۶۲.....	می پوشاند.....
۲۶۲.....	راه ایمنی از خشم خدا.....
۲۶۲.....	تباه کننده قلب دانا.....
۲۶۲.....	غضب: شعله آتشی از شیطان است.....
۲۶۳.....	راه دوری از عذاب خدا در روز قیامت.....
۲۶۳.....	معرفی قوی ترین مردم.....
۲۶۴.....	ایمنی از غضب خدا.....
۲۶۴.....	دور شدن عذاب روز قیامت.....
۲۶۴.....	علاج غضب.....

۲۴۲.....	اینان وارد بهشت نمی گردند.....
۲۴۳.....	معرفی شرکای شیطان.....
۲۴۴.....	از منهیات الهی بر حذر باشید!.....
۲۴۴.....	معرفی بیست و چهار خصلت ناپسند.....
۲۴۶.....	نکوهش بازی کردن در حال نماز.....
۲۴۶.....	اینان وارد بهشت نمی شوند.....
۲۴۶.....	بوی بهشت به مشام چه کسانی نمی رسد؟.....
۲۴۷.....	خصلت های فقرآور و روزی آور.....
۲۴۸.....	نشانه های رستاخیز.....
۲۵۱.....	مؤمن، شش ویژگی ندارد.....

باب ۵۴

تحریم طلب ریاست با وجود عدم

اطمینان به عدل خود

۲۵۱.....	خطر ریاست طلبی.....
۲۵۱.....	طالب ریاست هلاک می گردد.....
۲۵۱.....	بر حذر باش از ریاست خواهی.....
۲۵۲.....	ریاست طلب هلاک شد و هلاک گردانید.....
۲۵۲.....	علت نابودی نادانان.....
۲۵۲.....	این افراد ملعون هستند.....
۲۵۲.....	چنین کسی هلاک می شود.....
۲۵۳.....	به دنبال ریاست نباش!.....
۲۵۳.....	ریاست طلب، بدترین مردم است.....
۲۵۳.....	اگر بهشت را نمی خواهی رئیس شو!.....
۲۵۴.....	بترس از ریاست طلبی!.....
۲۵۴.....	بر حذر باش از نزدیکی به سران ستم پیشه!.....
۲۵۴.....	کیفیت محشور شدن ریاست طلبان.....
۲۵۴.....	محشور شدن با دستانی زنجیر شده.....

باب ۵۱

استحباب رسیدگی به حقوق برادران دینی

در خانه برای کسی که دوری از مفاسد
معاشرت با دیگران برای او دشوار است
خانه مسلمان، بهترین کنج عزلت اوست.....

نتیجه وجود یک دانه خردل عصبیت	۲۷۲
ثمره تعصب نابه جا	۲۷۲
هیچ حمیتی وارد بهشت نمی شود	۲۷۲
بر ملا شدن راز ابلیس	۲۷۳
شش ویژگی شایسته عذاب	۲۷۳
فرق بین تعصب و محبت داشتن	۲۷۴
نتیجه تعصب بی جا	۲۷۴

باب ۵۸

تحریم تکبر

کمترین مرتبه الحاد و بی دینی	۲۷۴
کبر، ازار الهی است	۲۷۴
کبر، ردای خداوند است	۲۷۵
نتیجه وجود یک مثقال کبر در قلب	۲۷۵
متکبر با خدا سر نزاع دارد	۲۷۵
جایگاه متکبران در جهنم	۲۷۵
حشر اخروی متکبران به صورت مورچه	۲۷۶
پست ترین و بلند مرتبه ترین مردم	۲۷۶
بر حذر باشید از کبر ورزیدن	۲۷۶
سرزنش شخص متکبر توسط فرشته	۲۷۷
کبر، داروی شیطان است	۲۷۷
کمترین مرتبه الحاد	۲۷۷
خداوند به انسان متکبر نگاه نمی کند	۲۷۸
جهنم؛ مقصد مرکب کبر	۲۷۸
متکبران به صورت مورچه محشور می شوند	۲۷۸
متکبران؛ بیشتر اهل جهنم	۲۷۸
دورترین افراد از رسول اکرم	۲۷۹
سرانجام تکبر ورزیدن	۲۷۹

باب ۵۹

تحریم سرکشی و لاف زدن و خود بزرگ بینی

در قیامت خداوند به سه تن نگاه نمی کند	۲۷۹
علت ادعای بزرگی کردن	۲۸۰

سه ویژگی بسیار مهم	۲۶۵
--------------------	-----

باب ۵۴

وجوب یاد خدا کردن در هنگام غضب

نتیجه یاد خدا به هنگام غضب	۲۶۵
به یاری الهی راضی باشید	۲۶۶
خشنود بودن به انتقام الهی	۲۶۶

باب ۵۵

تحریم حسد و وجوب اجتناب از آن و

حرام نبودن غبطه

حسد برای ایمان، همچون آتش برای هیزم	۲۶۶
صفت از بین برنده ایمان	۲۶۷
به یکدیگر حسد نورزید	۲۶۷
خطر حسادت	۲۶۷
سه چیز آفت دین هستند	۲۶۷
حسود بر نعمت الهی خشمگین است	۲۶۸
غبطه، صفت اهل ایمان است	۲۶۸
مؤمن، حسدش را به کار نمی گیرد	۲۶۸
حذر از سه ویژگی خطرناک	۲۶۹
سه چیز پایه های کفرند	۲۶۹
سرایت بیماری امت های گذشته به امت پیامبر	۲۶۹
نشانه خرابی دوستی	۲۶۹
علت تندرستی جسم	۲۶۹
حسد، دین را از بین می برد	۲۷۰

باب ۵۶

کارهایی که مورد عفو قرار گرفته اند

نه چیز از امت رسول اکرم برداشته شده	۲۷۰
چیزهایی که از امت پیامبر برداشته شده	۲۷۱
چیزهایی که از امت برداشته شده	۲۷۱

باب ۵۷

تحریم تعصب ورزیدن بر غیر حق

نکوهش تعصب بی جا	۲۷۲
------------------	-----

باب ۶۲

استحباب بی‌اعتنائی به دنیا و اندازة زهد

- حکمت، پاداش بی‌اعتنائی به دنیا ۲۸۹
 امام سجاد علیه السلام در قلۀ شامخ زهد ۲۹۰
 راغب به آخرت، نسبت به دنیا بی‌اعتناست ۲۹۱
 اهمیت زهد در دنیا ۲۹۱
 زهد؛ کلید خانۀ خیر ۲۹۲
 زهد در کلام قرآن ۲۹۲
 زهد در دنیا، عامل فراغت دل برای آخرت ۲۹۳
 وقتی خدا خیر بنده‌ای را بخواهد ۲۹۳
 از زاهدان دنیا و راغبان آخرت باشید ۲۹۴
 در بی‌اعتنائی به دنیا به پیامبر اقتدا نما ۲۹۴
 زهد در دنیا چیست؟ ۲۹۵
 معنی بی‌اعتنائی و زهد نسبت به دنیا ۲۹۵
 به آنچه که نزد خداست اعتماد کن ۲۹۵
 عبرت گرفتن از آخر دنیا ۲۹۶
 اهمیت زهد در صلاح امت رسول اکرم ۲۹۶
 معرفی انسان زاهد ۲۹۶

باب ۶۳

استحباب ترک ملازاد دنیا که غیر ضروری است

- مرا به دنیا چه کار؟ ۲۹۷
 به دنیا زیان رساندنه به آخرت ۲۹۷
 مثل دنیا، مثل مار و هراکین است ۲۹۷
 بی‌ارزشی دنیا نزد خداوند ۲۹۸
 برتری مال کم بر مال زیاد ۲۹۸
 راحتی و آسایش دنیا در قناعت است ۲۹۸
 خیر دنیا به چنین کسی داده شده ۲۹۹
 نگهدار ثروت برای دیگران نباش! ۲۹۹
 فضیلت قناعت ۲۹۹
 زهد در آیات قرآن ۲۹۹

باب ۶۴

کراهت و زشتی حرص و ورزیدن بر دنیا

- برترین ثروت‌ها از آن قانع است ۳۰۰

منشأ تکبر و تجبر ۲۸۰

- کبر در نهاد بدترین مردم از هر جنسی ۲۸۰
 برحذر باشید از تجبر در پیشگاه خدا ۲۸۱
 نگوشت انسان متکبر سرکش ۲۸۱
 جباران سرکش؛ دورترین مردم از خداوند ۲۸۱
 منزلگاه جباران و سرکشان در جهنم ۲۸۲
 لعنت زمین بر شخص فخر فروش ۲۸۲
 وای به حال فخر فروشان و متکبران! ۲۸۲
 ثمرۀ تجبر و سرکشی ۲۸۲
 کیفیت قدم برداشتن سید ساجدین علیه السلام بر روی زمین ۲۸۳
 بهره‌یز از هر عملی که بوی تکبر می‌دهد ۲۸۳
 حد لباس ۲۸۴
 فخر فروشان در آتش هستند ۲۸۴

باب ۶۰

حد تکبر و سرکشی حرام

- مجازات یک خرد دل کبر ۲۸۴
 تبیین کبر ۲۸۴
 بزرگ‌ترین کبر در کلام رسول اکرم ۲۸۵
 معنی کلمۀ کبر ۲۸۵
 جبار و سرکش چه کسی است؟ ۲۸۵
 چنین کسی داخل بهشت نمی‌گردد ۲۸۶
 معنی کبر و غجب ۲۸۶

باب ۶۱

تحریم دنیادوستی و وجوب دشمنی با دنیا

- رأس همه خطاها و گناهان ۲۸۷
 حب دنیا رأس همه خطاهاست ۲۸۷
 نوع نگاه بندگان صالح به دنیا ۲۸۸
 رأس تمامی خطاها ۲۸۸
 نتیجۀ دنیا خواهی و دنیا دوستی ۲۸۸
 وای بر تو از حرام دنیا! ۲۸۹

افتادن از گناهی به گناهی بزرگ‌تر.....	۳۰۸
اخلاق بد، ایمان را تباه می‌کند.....	۳۰۸
خودآزاری صاحب اخلاق بد.....	۳۰۸
علت تباهی عمل.....	۳۰۸
نکوهش صفت بد اخلاقی.....	۳۰۹
برحذر باشید از بد اخلاقی!.....	۳۰۹
توبه انسان بد اخلاق.....	۳۰۹

باب ۷۰

تحریم نادانی ورزیدن و شر بودن

ملامت انسان ناسزاگو.....	۳۱۰
خود را به نادانی نزدیک!.....	۳۱۰
دو صفت سفیهانه.....	۳۱۰
نادانی از اخلاق نیکمان است.....	۳۱۰
بدترین بنده خدا.....	۳۱۱
معرفی مغفوس‌ترین خلق خدا.....	۳۱۱
معرفی بدترین مردم در روز قیامت.....	۳۱۱
ملامت اشرار جامعه.....	۳۱۱
چنین کسی در جهنم است.....	۳۱۲

باب ۷۱

تحریم فحش و وجوب حفظ زبان

نکوهش گفتن سخنان زشت.....	۳۱۲
خداوند، انسان بد زبان را دشمن می‌دارد.....	۳۱۲
نکوهش گفتن سخنان زشت.....	۳۱۲
خداوند، چنین کسی را دشمن می‌دارد.....	۳۱۳
شکل زشت و ناپسند فحش.....	۳۱۳
نتیجه فحاشی کردن.....	۳۱۳
بترس از اینکه فحاش باشی!.....	۳۱۳
بدترین بندگان خدا.....	۳۱۴
محبوبیت انسان باحیا نزد خداوند.....	۳۱۴
اهمیت درماندگی زبان.....	۳۱۴
معرفی بدترین مردم.....	۳۱۵

دورترین حالت بنده از خدای عزوجل.....	۳۰۰
حسرت، سرانجام اشتغال زیاد به دنیا.....	۳۰۱
انسان حریص از دو خصلت محروم است.....	۳۰۱

باب ۶۵

کراهت حب مال و حب مقام

ضرر حب مال و مقام در دین مسلمان.....	۳۰۱
فریفتن انسان با مال و ثروت.....	۳۰۲
عامل هلاکت امت‌های گذشته و حال.....	۳۰۲

باب ۶۶

کراهت دل‌تنگی و تنبلی

برحذر باش از کسالت و بی‌قراری.....	۳۰۲
از دو خصلت پرهیز.....	۳۰۲
سه چیز علامت انسان صبور است.....	۳۰۳
برحذر باش از بی‌قراری و تنبلی.....	۳۰۳

باب ۶۷

کراهت و ناپسندی طمع

زشتی طمع خوارکننده برای مؤمن.....	۳۰۴
چنین انسانی، بد بنده‌ای است.....	۳۰۴
اهمیت قطع طمع از مردم.....	۳۰۴
عامل تثبیت ایمان در وجود بنده.....	۳۰۴
به دارایی‌های مردم چشم طمع ندوز!.....	۳۰۵
طمع، فقر حاضر است.....	۳۰۵
عامل ثبوت و نابودی ایمان.....	۳۰۵
طمع؛ عامل نابودی عقل.....	۳۰۶
برحذر باش از طمع.....	۳۰۶

باب ۶۸

کراهت ناسازگاری

چنین کسی ایمان ندارد.....	۳۰۷
زشت‌ترین آفریده خدا.....	۳۰۷

باب ۶۹

تحریم بد اخلاقی

اخلاق بد، عمل را تباه می‌کند.....	۳۰۷
-----------------------------------	-----

باب ۷۲

تحریم زشتگویی و بی‌مبالات حرف زدن

- بدانید چنین کسی شریک شیطان است... ۳۱۵
بهشت بر انسان فحاش حرام است... ۳۱۶
بدزبانی از جفاکاری است... ۳۱۶
بهشت بر چنین کسی حرام است... ۳۱۶
زشتگویی از ستم است... ۳۱۷

باب ۷۳

تحریم بی‌اطلاع نسبت زنا دادن

حتی به مشوک

- رفاقتی که در اثر ناسرایی به هم خورد... ۳۱۷
حفظ از زنا با نکاح... ۳۱۸
خلالزادگی شیعیان... ۳۱۸
وجوب جاری کردن حد بر افتراونده... ۳۱۸

باب ۷۴

تحریم ستم و جفا

- سرانجام جباران و سرکشان... ۳۱۹
سخنی از روی ستم نگوا!... ۳۱۹
نکوهش حد و ستم... ۳۱۹
سریع‌ترین کیفر بدی... ۳۲۰
اصابت سریع کیفر ستم به انسان... ۳۲۰
ستم، از ویژگی شایستگان نیست... ۳۲۰
کیفر چهار نفر با شتاب فرامی‌رسد... ۳۲۱
نابودی، سرانجام ستمگران... ۳۲۱
سریع‌ترین کیفر کار بد... ۳۲۱
نابودی ستم‌پیشگان... ۳۲۱
ستمگران زیاد منتظر عقوبت نباشند!... ۳۲۲
ستمگران نابودند... ۳۲۲

باب ۷۵

تحریم فخر فروشی و به خود نازیدن

- عجب از متکبر فخر فروش... ۳۲۲

- فخر فروشی؛ آفت بزرگی... ۳۲۳
نکوهش فخر فروشی... ۳۲۳
تو دهمین نفر در آتشی!... ۳۲۳
در عجبم از انسان متکبر!... ۳۲۳
اسلام، تکبر جاهلی را از بین برد... ۳۲۳
فخر فروشی، از اعمال جاهلیت است... ۳۲۴
اهمیت عقل و تقوا... ۳۲۴
سرانجام فخر فروشان... ۳۲۴
اهمیت اندیشه در آغاز و پایان خلقت... ۳۲۵

باب ۷۶

تحریم قساوت قلب و سنگدلی

- قساوت، نتیجه نزدیکی شیطان است... ۳۲۵
کافران، سنگدل هستند... ۳۲۵
سنگدلی نتیجه آرزوی طولانی است... ۳۲۶
چهار خصلت از سیه روزی است... ۳۲۶
سنگدلی، علت خشک شدن اشک چشم... ۳۲۶
از نشانه‌های سیه روزی انسان... ۳۲۷

باب ۷۷

تحریم ظلم و ستم

- بدترین ستم... ۳۲۷
از ظلم کردن بپرسید!... ۳۲۷
سرانجام ظالمان... ۳۲۷
علت گرفتاری‌های جانی و مالی... ۳۲۸
ناتوانی ستمکاران در عبور از پل صراط... ۳۲۸
از ظلم کردن به چنین کسی بترس!... ۳۲۸
از قصاص بپراس!... ۳۲۹
اندیشه ستم کردن در سر نپورانید!... ۳۲۹
ظالمان، هرگز پیروز واقعی نیستند... ۳۲۹
ظلمات و تاریکی آخرت... ۳۲۹
مظلومی که دعایش اجابت نمی‌شود... ۳۲۹
مظلوم، پیروز است... ۳۳۰
از مکافات عمل غافل نشو!... ۳۳۰

- ۲۳۷ من از دو چیز بر شما ترسانم
۲۳۸ بیماری نفس و راه درمان آن

باب ۸۲

وجوب اعتراف گنهکار به گناهان در نزد

خدا و اینکه سزاوار کیفر است

- ۲۳۸ تنها راه خلاصی از گناه برای گنهکار
۲۳۹ خداوند از مردم دو خصلت را خواسته
۲۳۹ اقرار به گناه تنها راه خروج از گناه
۲۳۹ خداوند چنین کسی را می بخشد
۲۳۹ دوست خدا و دشمن خدا
۲۴۰ شرط عفو الهی
۲۴۰ دو کلمه ای که سبب نجات گردید
۲۴۰ چنین بنده ای مورد عفو است

باب ۸۳

وجوب ندامت و پشیمانی بر گناهان

- ۲۴۱ خصوصیات مؤمن
۲۴۱ سرانجام نیک گنهکار خائف
۲۴۱ نجات بخشی پشیمانی و ندامت
۲۴۲ اهمیت ندامت از گناه
۲۴۲ ندامت، توبه است
۲۴۲ شرط قبولی توبه
۲۴۲ چهار خصلت آمرزنده گناهان
۲۴۳ نتیجه ندامت از گناه

باب ۸۴

وجوب پنهان کردن گناه و تحریم تظاهر به آن

نتیجه پنهان کردن عمل نیک و کار زشت

باب ۸۵

وجوب استغفار از گناه و مبادرت به آن

پیش از گذشتن هفت ساعت از گناه

- ۲۴۴ هفت ساعت مهلت برای محو گناه
۲۴۵ مدت مهلت گنهکاران

بزرگ ترین گناهان ۲۳۰

دشمنی خدا با ثروتمندان ظالم ۲۳۱

غضب خدا بر چنین کسی شدید است ۲۳۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله هفت نفر را لعنت

فرمود ۲۳۱

باب ۷۸

وجوب ردّ مظالم به صاحبانش و برای

قبولی توبه بازگرداندن حق شرط است و

اگر ستمکار نتوانست باید برای ستمدیده

طلب آمرزش کند

- ۲۳۲ ظلمی که هرگز بخشیده نمی شود
۲۳۲ مایه دلگرمی مظلومان
۲۳۲ ردّ مظالم، شرط قبولی توبه
۲۳۳ مجازات خوردن مال بواهر از روی ظلم
۲۳۳ استغفار، کفاره ظلم است
۲۳۳ خداوند از چنین کسی رویگردان است

باب ۷۹

شرط قبولی توبه گمراه کننده مردم

شرایط سخت توبه برای گمراه کننده مردم

گناهانی که خدا هرگز آنها را نمی بخشد .. ۲۳۵

باب ۸۰

تحریم خشنودی به ظلم و یاری ظالم و

توجیه ظلم ستمگر

- ۳۳۵ سه نفری که در ظلم شریک هستند
۳۳۶ برای ستمگران عذر تراشی نکنید
۳۳۶ برحذر باشید از یاری ستمگران
۳۳۶ بدترین مردم چه کسی است؟
۳۳۷ خداوند از چنین کسی خشمگین است
۳۳۷ انسان ظالم سه نشانه دارد

باب ۸۱

تحریم تبعیت از هوای نفس خلاف شرع

از خواسته های نفسانی بپراسید! ۳۳۷

داروی گناه.....	۳۴۵
استغفار، پاک کننده گناه است.....	۳۴۵
اقدام به استغفار قبل از گذشت هفت ساعت.....	۳۴۶
مهلت هفت ساعته خدا به گنهکار.....	۳۴۶
وسوسه و وسواس خناس به گنهکاران.....	۳۴۷
معرفی بهترین بندگان خدا.....	۳۴۷
اثر پاک کنندگی ذکر استغفار.....	۳۴۸
معنی استدراج.....	۳۴۸
استغفار؛ درمان گناهان.....	۳۴۹
زیاد استغفار کنید!.....	۳۴۹
لبانت را با استغفار تازه کن!.....	۳۴۹
خوشا به حال استغفارکنندگان.....	۳۵۰
پاک کننده گناهان.....	۳۵۰
نوشته شدن گناه گنهکار بی حیل.....	۳۵۰
با استغفار خود را عطرآگین کنید.....	۳۵۱
چنین کسی در نور بزرگ الهی است.....	۳۵۱

باب ۸۷

وجوب اخلاص توبه و شروط آن

توبه راستین و نصوح.....	۳۵۸
معنی توبه نصوح.....	۳۵۸
نیت توبه کار در توبه راستین.....	۳۵۸
تبیین استغفار در کلام امیر بیان.....	۳۵۸
اهمیت توبه قلبی.....	۳۵۹

باب ۸۸

استحباب روزه چهارشنبه و پنج شنبه و

جمعه، غسل و نماز برای توبه

اهمیت روزه در سه روز ماه.....	۳۶۰
اهمیت دو رکعت نماز.....	۳۶۰
اثر نماز و استغفار بعد از ارتکاب گناه.....	۳۶۱

باب ۸۹

جواز توبه مجدد و صحت آن با وجود ادای

شرایطش، اگرچه شکستن آن توبه تکرار شود

صد بار اگر توبه شکستی بازآی.....	۳۶۱
محبوبیت توبه کنندگان نزد خدا.....	۳۶۲
تفسیر واژه قرآنی لَمَّم.....	۳۶۲
معنی توبه نصوح و راستین.....	۳۶۳
ذکر توبه.....	۳۶۳

باب ۹۰

استحباب یادآوری گناه و استغفار از آن

علت فراموشی یا به یاد آوردن گناه.....	۳۶۴
مؤمن گناهانش را به یاد می آورد.....	۳۶۴
علت گرفتار شدن به سختی های زندگی.....	۳۶۵
استدراج یعنی چه؟.....	۳۶۵

باب ۸۶

وجوب توبه از همه گناهان و عزم بر ترک

همیشگی گناه

کیفیت محو گناهان توبه کار.....	۳۵۲
منظور از موعظه در کلام الهی.....	۳۵۲
محبوبیت بنده توبه کار نزد خدا.....	۳۵۳
معنی توبه خالص و نصوح.....	۳۵۳
سه عطیه الهی به توبه کاران.....	۳۵۳
شادمانی خدا از توبه بنده گنهکار.....	۳۵۴
خداوند دوستدار توبه است.....	۳۵۴
اثر پاک کنندگی توبه.....	۳۵۵
قبولی توبه توبه کنندگان.....	۳۵۵
اثرات نیک توبه.....	۳۵۵
بشارت به توبه کنندگان.....	۳۵۶
معنی قبول کردن توبه.....	۳۵۶

باب ۹۱

استحباب غنیمت شمردن فرصت‌های
خیر و استفاده از آنها در صورت امکان

- چهار چیز را قبل از چهار چیز دریاب!..... ۳۶۵
بهره‌گیری از نعمت‌ها برای کسب آخرت... ۳۶۶
مغتنم شمردن فرصت‌های خیر ۳۶۶
نکوهش تباه کردن فرصت ۳۶۶
نکوهش عجله کردن و سستی ورزیدن... ۳۶۶

باب ۹۲

استحباب تگوار توبه و استغفار در هر روز
و شب بدون اینکه گناهی انجام شده باشد
و وجوب آن در صورت ارتکاب گناه

- روزی هفتاد بار توبه ۳۶۷
داروی گناهان ۳۶۷
بخشیده شدن هفتصد گناه ۳۶۷
رسول اکرم صلی الله علیه و آله روزی هفتاد بار توبه
می‌کرد..... ۳۶۸
شیوه اولیاء الله در طلب توبه ۳۶۸
روزی هفتاد بار توبه ۳۶۸
محبوب‌ترین بندگان نزد خدا..... ۳۶۸
استغفار حضرت امام رضا علیه السلام ۳۶۹

باب ۹۳

درستی توبه در آخر عمر، اگرچه جان به
گلو رسیده باشد و قبل از دیدن مرگ و نیز
اسلام آوردن

- گسترده بودن یاب توبه..... ۳۶۹
تفاوت زمان توبه عالم و جاهل ۳۶۹
پذیرش توبه تا آخرین لحظات عمر..... ۳۷۰
ماجرای مردی که در آخرین لحظه بهشتی
شد..... ۳۷۰
باز ا، باز ا، هر آنکه هستی باز ا..... ۳۷۱
باز بودن یاب توبه تا آخرین لحظات عمر .. ۳۷۱

- توبه در چه زمانی دیگر مقبول نیست ۳۷۲
نجات از آتش در آخرین لحظات..... ۳۷۲
علت رد توبه فرعون ۳۷۳
عدم قبولی توبه در هنگام رؤیت عذاب ... ۳۷۳
باز بودن در توبه..... ۳۷۴

باب ۹۴

استحباب استغفار در وقت سحر

- فضیلت استغفار سحرگاهی..... ۳۷۵
اگر استغفار کنندگان در سحر نبودند..... ۳۷۶
چنین کسی باایمان است..... ۳۷۶

باب ۹۵

وجوب جبران گناه دیروز در امروز و موکول
نکردن این کار به فردا

- به فردایت بیهوده غره‌ای ۳۷۶
سخن روز و شب با انسان غافل..... ۳۷۷
در زندگی خیری نیست جز برای دو نفر .. ۳۷۸
گوهر عمر به این سادگی از دست نده!..... ۳۷۸
مرگ برای چنین کسی بهتر از زندگی
است..... ۳۷۸

باب ۹۶

وجوب محاسبه و ملاحظه نفس در هر روز
و حمد خدا بر نیکی‌ها و جبران بدی‌ها

- اهمیت محاسبه نفس..... ۳۷۹
به حساب نفس‌های خود برسید!..... ۳۷۹
تا وقتی که اینگونه عمل کنی در خیری..... ۳۸۰
صحف ابراهیم علیه السلام ۳۸۰
معنی ذکر خدا در صبحگاهان و شامگاهان..... ۳۸۱
چنین کسی سود می‌برد..... ۳۸۲
ای ابوذر، به محاسبه نفس بپرداز!..... ۳۸۲
چگونگی محاسبه نفس ۳۸۲
نفس‌های خود را به حساب بکشید!..... ۳۸۳

باب ۱۰۱

وجوب ترس از عرضه اعمال به خدا و

رسول اکرم ﷺ و امامان معصومین

از اعمال خود بترسید! ۳۹۲

عرضه اعمال بندگان به رسول اکرم ﷺ ۳۹۲

منظور «المؤمنون» در کلام خدا ۳۹۲

رسول اکرم ﷺ را با اعمالتان ناراحت

نکنید ۳۹۳

عرضه اعمال بر حضرت امام رضا علیه السلام ۳۹۳

منظور از «المؤمنون» علی علیه السلام است ۳۹۳

اعمال امت بر پیامبر عرضه می‌گردد ۳۹۴

بترسید از اعمال خود ۳۹۴

عرضه شدن اعمال هر روز صبح بر رسول

اکرم ﷺ ۳۹۴

خیر حیات و ممات رسول اکرم ﷺ ۳۹۵

بهشت را برای چنین کسی ضامنم ۳۹۵

عرضه اعمال بندگان به خداوند متعال ۳۹۶

جهایی رسول اکرم ﷺ برای امت خیر

است ۳۹۶

منظور از «المؤمنون» ائمه علیهم السلام هستند ۳۹۶

مشاهده اعمال توسط امام زمان علیه السلام ۳۹۷

عرضه اعمال در روزهای دوشنبه و

پنجشنبه ۳۹۷

بترسید و بر حذر باشید ۳۹۸

از اعمال زشت خود بپایید! ۳۹۸

عرضه اعمال بر معصومین علیهم السلام ۳۹۸

تفسیر «المؤمنون» ۳۹۸

ائمه علیهم السلام، شاهدان اعمال بندگان ۳۹۹

عرضه اعمال مؤمن و کافر به

معصومین علیهم السلام ۳۹۹

شناسایی مؤمنون ۳۹۹

عرضه کننده اعمال به خداوند متعال ۴۰۰

عرضه اعمال به پیشگاه الهی ۴۰۰

شدت حساب کشیدن از نفس ۳۸۴

سخن روزها با انسان ۳۸۴

نقضای روز و شب از انسان ۳۸۴

اهمیت کار خیر در آغاز و پایان روز ۳۸۵

باب ۹۷

وجوب بیشتر شدن پرهیز و مراقبت با بالا

رفتن سن؛ بخصوص چهل ساله‌ها و بالاتر

بنده تا چهل سال در فراخی است ۳۸۵

هشدار خداوند به بندگان چهل ساله ۳۸۶

از سلامت و قوت و زندگی‌ات توشه‌ای

بردار ۳۸۶

عمری که جای بهانه در آن است ۳۸۶

اهمیت سن هجده سالگی ۳۸۷

به خیر چنین کسی امید نیست ۳۸۷

حالات بنده در سن‌های مختلف ۳۸۷

باب ۹۸

وجوب انجام حسنه بعد از ارتکاب گناه

مجازات گناه در نهان و آشکار ۳۸۸

وای به حال چنین کسی! ۳۸۸

با حسنت، درونت را درمان نما ۳۸۹

چه زیباست نیکی بعد از بدی ۳۸۹

وظیفه بنده بعد از ارتکاب گناه ۳۸۹

باب ۹۹

صحت و درستی توبه انسان مرتد

توبه چنین کسی مقبول است ۳۹۰

باب ۱۰۰

وجوب اشتغال به اعمال نیک و شایسته به

جای پرداختن دائم به زن و فرزند

همراهی عمل با انسان تا روز

قیامت ۳۹۰

انسان مسلمان سه دوست دارد ۳۹۱

«السلامُ عَلَى مَعَادِنِ حِكْمَةِ اللَّهِ وَحَفَظَةِ سِرِّ اللَّهِ»

□ مقدمه

خواننده گرامی! بدان که نگرستن بر آثار برخی از علماء و فضلاء دینی همطراز با استشمام عطر دل انگیز بهشتی زیبا و مسحور کننده است؛ بخصوص که این اثر، بازگوکننده کلام پیشوایان دین علیهم السلام در باب اخلاق، به علاوه تقوا و پرهیزگاری آنان باشد.

اراده لفظ پرهیزگاری و تقوای کامل جز در مورد خاندان وحی علیهم السلام که بانی بنای جهان و زمانند، و لطف عظیم و بذل عالمگیرشان، خاک را چون نکبت پروردگار خوشبو می سازد، شایسته و سزاوار نیست. در این راه خامه عشق باید تا بتواند با طبع لطف و با هزاران موج گوهر غلتان اشک، برگ و باران باغ نبوت صلی الله علیه و آله را بر تو رقم زند. و همراه کاروان عشق باید گردید و از دل و جان باید که عاشق مهبط رسالت بود، تا قلب، الهام بخش چامه روح و راوی صحیفه ای خوش از آیات اعجاز و نصوص نبوی صلی الله علیه و آله و سلاله امیر علیه السلام بر تو باشد و بدینگونه چه زیبا بر رحمت حق، سیهر وجود «محمد بن حسن بن علی بن محمد حر عاملی علیه السلام»، عالم وارسته و زاهد پارسا، این عاشق امیدوار را درنوردید، و او را به وادی دلستان آیات و روایات و احادیث و اهتمام بر کشف سر گلگشت این سراکشانید تا سرچشمه تجلای انوار کبریا را که در زیر سایه گاه بقعه کرم و عنایت مأوا یافته، درک کند، و از گلشن پر صفای حدیث، و بوستان پر نشاط روایت و از سفره گستره سخای اعجاز اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم آلف التحیه و الثناء - توشه ها برچیند، و خورشیدوار از جلوه های نور، کام تشنه و پرسشگر تشنگان معارف حقه و علوم اهل بیت علیهم السلام را سیراب انوار لم یزلی نماید. نام و آوازه آن بزرگوار همواره بر تارک اندیشه اهل فضل و دانش درخشان باد!

خواننده گرامی، کتابی که پیش روی شماست، متن کامل کتاب جهاد النفس وسائل الشیعه می باشد که خداوند با لطف و اسعه خویش، توفیق ترجمه و اعراب گذاری و عنوان گذاری احادیث آن را مرحمت فرمود، باشد که مقبول طبع مردم صاحب نظر شود.

بارخدا یا! نعمت وجود امام زمان ما را با ظهور حضرتش بر ما کامل و تمام فرما، که:
«إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيداً وَ تَرَاهُ قَرِيباً»
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

سید عباس حسینی اسلامی

قم المقدسه، رجب المرجب ۱۴۳۲